

II.

(Nezakonodavni akti)

UREDBE

PROVEDBENA UREDBA KOMISIJE (EU) 2022/2000

od 18. listopada 2022.

o upisu naziva u registar zajamčeno tradicionalnih specijaliteta („Watercress”/„Cresson de Fontaine”/„Berros de Agua”/„Agrião De Água”/„Waterkers”/„Brunnenkresse” (ZTS))

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1151/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. studenoga 2012. o sustavima kvalitete za poljoprivredne i prehrambene proizvode ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 52. stavak 3. točku (b),

budući da:

- (1) U skladu s člankom 50. stavkom 2. točkom (b) Uredbe (EU) br. 1151/2012, zahtjev Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske („Ujedinjena Kraljevina”) za upis naziva „Watercress”/„Cresson de Fontaine”/„Berros de Agua”/„Agrião de Água”/„Waterkers”/„Brunnenkresse” kao zajamčeno tradicionalnog specijaliteta (ZTS) objavljen je u *Službenom listu Europske unije* ⁽²⁾.
- (2) „Watercress”/„Cresson de Fontaine”/„Berros de Agua”/„Agrião de Água”/„Waterkers”/„Brunnenkresse” vrsta je biljke iz porodice krstašica, koja se uzgaja i bere u tekućoj vodi.
- (3) Zahtjev je podnesen u trenutku kad je Ujedinjena Kraljevina bila država članica, a kad je napustila Europsku uniju postao je zahtjev treće zemlje.
- (4) Komisija je 5. veljače 2020. od Njemačke primila prigovor i obrazloženu izjavu. Komisija je 21. veljače 2020. Ujedinjenoj Kraljevini prosljedila prigovor koji je poslala Njemačka.
- (5) Komisija je ispitala prigovor Njemačke i utvrdila da je prihvatljiv. U prigovoru se tvrdi da zahtjev za registraciju naziva nije u skladu s uvjetima utvrđenima u članku 18. stavku 1. točki (a) i stavku 2. točki (b) Uredbe (EU) br. 1151/2012. Njemačka tijela smatraju da se radi o biljci koja može biti i divlja i uzgojena. Međutim, tradicionalna metoda berbe u divljini nije u skladu sa specifikacijom, u kojoj se kao način proizvodnje navodi uzgoj. Nadalje, istaknuto je da biljka raste i uz tekuću vodu, a ne samo u vodi, te da je, suprotno tvrdnjama, Njemačka prva komercijalno proizvodila potočarku. Osim toga, sve metode uzgoja potočarke nisu jednake opisanoj metodi. Njemačka smatra i da kemijski sastav biljne sirovine samo djelomično ovisi o posebnoj metodi uzgoja. Uz to, tvrdi da se pojam „potočarka” odnosi na općenito korišteni naziv te biljke, što bi se moglo smatrati naznakom generičnosti naziva.

⁽¹⁾ SL L 343, 14.12.2012., str. 1.

⁽²⁾ SL C 401, 27.11.2019., str. 8.

- (6) Dopisom od 3. travnja 2020. Komisija je pozvala zainteresirane strane da provedu odgovarajuća savjetovanja kako bi postigle sporazum u skladu sa svojim unutarnjim postupcima.
- (7) Savjetovanje između Ujedinjene Kraljevine i Njemačke završilo je 30. lipnja 2020., ali sporazum nije postignut.
- (8) Komisija je 25. veljače 2020. zaprimila prigovor nizozemskog društva Koppert Cress B.V.
- (9) U skladu s člankom 51. stavkom 1. Uredbe (EU) br. 1151/2012, fizičke ili pravne osobe s legitimnim interesom koje imaju poslovni nastan ili boravište u državi članici koja nije država članica u kojoj je zahtjev podnesen mogu podnijeti prigovor samo državi članici u kojoj imaju poslovni nastan kako bi ta država članica podnijela prigovor Komisiji te ne mogu podnijeti prigovor izravno Komisiji. Stoga nizozemsko društvo Koppert Cress B.V. nema pravo prigovor podnijeti izravno Komisiji. U skladu s time, prigovor nizozemskog društva Koppert Cress B.V. smatra se nedopuštenim.
- (10) Komisija je 26. veljače 2020. zaprimila prigovor Nizozemske. Komisija je 5. ožujka 2020. Ujedinjenoj Kraljevini prosljedila prigovor koji je poslala Nizozemska. Komisija je u propisanom roku, 21. travnja 2020., zaprimila obrazloženu izjavu o prigovoru.
- (11) Komisija je ispitala prigovor Nizozemske i utvrdila da je prihvatljiv. U prigovoru se tvrdi da zahtjev za registraciju naziva nije u skladu s uvjetima utvrđenima u članku 18. stavku 1. točki (a) i stavku 2. točki (b) Uredbe (EU) br. 1151/2012. Kad je riječ o metodi proizvodnje, nizozemska tijela prije svega smatraju da se potočarka proizvedena na drugačiji način ili primjenom tehnika uzgoja koje nisu opisane u zahtjevu za registraciju više neće moći stavljati na tržište ako se taj ZTS odobri. To bi izravno utjecalo na proizvođače, bez obzira na njihovo podrijetlo (Nizozemska ili druge zemlje u kojima se uzgaja potočarka).
- (12) Nadalje, podnositelj prigovora tvrdio je da se pojam „potočarka” odnosi na općenito korišteni naziv te biljke, što bi se moglo smatrati naznakom generičnosti naziva. Spomenuto je i da potočarka može imati različite veličine i metode pakiranja te da je specifikacija vrlo detaljna, ali ujedno i nejasna.
- (13) Dopisom od 20. lipnja 2020. Komisija je pozvala zainteresirane strane da provedu odgovarajuća savjetovanja kako bi postigle sporazum u skladu sa svojim unutarnjim postupcima.
- (14) Savjetovanje između Ujedinjene Kraljevine i Nizozemske završilo je 28. rujna 2020., ali sporazum nije postignut.
- (15) Komisija je 26. veljače 2020. zaprimila prigovor Belgije. Komisija je 5. ožujka 2020. Ujedinjenoj Kraljevini prosljedila prigovor koji je poslala Belgija. Komisija je u propisanom roku, 24. ožujka 2020., zaprimila obrazloženu izjavu o prigovoru.
- (16) Komisija je ispitala prigovor Belgije i utvrdila da je prihvatljiv. U prigovoru se tvrdi da zahtjev Ujedinjene Kraljevine ugrožava interese relevantnog sektora u Belgiji te da zahtjev za registraciju naziva nije u skladu s uvjetima utvrđenima u članku 18. Uredbe (EU) br. 1151/2012. Kad je riječ o metodi proizvodnje, belgijska tijela prije svega tvrde da se proizvod komercijalno proizvodi na razne načine, bez posebnih ograničenja metode proizvodnje. Belgija smatra da je opis zahtjeva vrlo specifičan i ujedno prilično nejasan te ga je moguće tumačiti na različite načine, što je u uzgoju poželjno izbjeći.
- (17) Dopisom od 23. lipnja 2020. Komisija je pozvala zainteresirane strane da provedu odgovarajuća savjetovanja kako bi postigle sporazum u skladu sa svojim unutarnjim postupcima.
- (18) Ujedinjena Kraljevina i Belgija postigle su sporazum o kojem su 28. rujna 2020., unutar propisanog roka, obavijestile Komisiju.

- (19) Ujedinjena Kraljevina i Belgija zaključile su da bi se zaštita naziva „Watercress”/„Cresson de Fontaine”/„Berros de Agua”/„Agrião de Água”/„Waterkers”/„Brunnenkresse” (ZTS) trebala odobriti uz određene izmjene specifikacije proizvoda, uključujući izmjene opisa proizvoda kako bi se omogućile razlike u veličini ubranog proizvoda, izmjene opisa metode proizvodnje kako bi se uzele u obzir razlike u tradicionalnim vrstama proizvodnih gredica te omogućile lokalne razlike u preferiranoj gustoći sadnje i načinu na koji se ubrani proizvod stavlja na tržište te kako bi se pojednostavnila razlika između potočarke uzgojene u vodi i na tlu.
- (20) Budući da je sporazum između Ujedinjene Kraljevine i Belgije u skladu s odredbama Uredbe (EU) br. 1151/2012 i zakonodavstvom EU-a, njegov bi sadržaj trebalo uzeti u obzir.
- (21) Informacije objavljene u skladu s člankom 50. stavkom 2. Uredbe (EU) br. 1151/2012 zbog sporazuma između Ujedinjene Kraljevine i Belgije podliježu manjim izmjenama.
- (22) Podnositelj zahtjeva tvrdi da bi, unatoč djelomično neuspješnim savjetovanjima, naziv „Watercress”/„Cresson de Fontaine”/„Berros de Agua”/„Agrião de Água”/„Waterkers”/„Brunnenkresse” trebalo zaštititi jer je u skladu sa zahtjevima za registraciju ZTS-a i odražava tradiciju uzgoja potočarke u tekućoj vodi. Nadalje, zahtjev podupiru belgijski, španjolski, francuski i portugalski proizvođači.
- (23) Komisija je ocijenila argumente iz obrazloženih izjava o prigovoru s obzirom na Uredbu (EU) br. 1151/2012, uzimajući pritom u obzir rezultate savjetovanja između podnositelja zahtjeva i podnositelja prigovora, te je zaključila da bi nazive „Watercress”/„Cresson de Fontaine”/„Berros de Agua”/„Agrião de Água”/„Waterkers”/„Brunnenkresse” trebalo upisati u registar.
- (24) Prigovori se temelje na članku 21. stavku 1. točkama (a) i (b) te članku 18. stavcima 1., 2. i 4. Uredbe (EU) br. 1151/2012.
- (25) Kad je riječ o neusklađenosti s uvjetima iz članka 21. stavka 1. točke (b) Uredbe (EU) br. 1151/2012, podnositelji prigovora dokazali su moguću gospodarsku štetu koju bi uzrokovala registracija naziva „Watercress”/„Cresson de Fontaine”/„Berros de Agua”/„Agrião de Água”/„Waterkers”/„Brunnenkresse” jer se identičan naziv upotrebljava za slične proizvode na njemačkom tržištu za koje se ne primjenjuje ista metoda proizvodnje.
- (26) Kad je riječ o neusklađenosti s uvjetima utvrđenima u članku 18., u skladu s člankom 18. stavkom 1. točkom (a) i člankom 18. stavkom 2. točkom (b) Uredbe (EU) br. 1151/2012, naziv „Watercress”/„Cresson de Fontaine”/„Berros de Agua”/„Agrião de Água”/„Waterkers”/„Brunnenkresse” prihvatljiv je za registraciju kao ZTS ako njegov način proizvodnje, prerada ili sastav odgovara tradicionalnoj praksi za taj proizvod ili prehrambeni proizvod i može se registrirati ako se njime opisuju tradicionalna svojstva ili posebna svojstva proizvoda. Utvrđeno je da se taj naziv već stoljećima koristi za definiranje tog proizvoda i da se njime opisuju tradicionalna i posebna svojstva proizvoda jer je riječ o biljci koja se uzgaja i bere u tekućoj vodi. Stoga naziv ispunjava zahtjeve Uredbe (EU) br. 1151/2012.
- (27) Kad je riječ o tvrdnji o generičnosti, Uredba (EU) br. 1151/2012 ne sadržava zabranu registracije generičkih naziva kao ZTS-a. Međutim, u skladu s člankom 18. stavkom 4. te uredbe naziv se ne može registrirati ako se odnosi samo na tvrdnje općenite prirode koje se upotrebljavaju za niz proizvoda ili tvrdnje propisane posebnim zakonodavstvom Unije. Podnositelji prigovora nisu dostavili dovoljno dokaza da se naziv koji se registrira odnosi na tvrdnje općenite prirode koje se upotrebljavaju za niz proizvoda.
- (28) Zaključno, naziv predložen za registraciju u skladu je sa zahtjevima za registraciju ZTS-a na temelju Uredbe (EU) br. 1151/2012. Međutim, dokazano je da je identičan naziv u širokoj upotrebi za slične proizvode na njemačkom i nizozemskom tržištu za koje se ne primjenjuje ista metoda proizvodnje predviđena u specifikaciji proizvoda.

- (29) Stoga, u skladu s člankom 18. stavkom 3. Uredbe (EU) br. 1151/2012, kako bi se naziv „Watercress”/„Cresson de Fontaine”/„Berros de Agua”/„Agrião de Água”/„Waterkers”/„Brunnenkresse” razlikovao od usporedivih proizvoda ili proizvoda identičnog ili sličnog naziva, taj bi naziv, nakon što se registrira kao ZTS, uvijek trebao biti popraćen tvrdnjom „proizvedeno prema tradiciji” države članice ili treće zemlje čija se tradicija proizvodnje potočarke odražava u specifikaciji proizvoda. Te su države članice Belgija, Španjolska, Francuska, Nizozemska i Portugal. Treća zemlja je Ujedinjena Kraljevina.
- (30) Stoga taj naziv ne bi trebalo zaštititi kao takav, već isključivo zajedno s tvrdnjom „proizvedeno prema tradiciji”, alternativno ili kumulativno (i/ili), Belgije, Španjolske, Francuske, Nizozemske, Portugala i Ujedinjene Kraljevine.
- (31) Posljedično bi naziv „Watercress” trebao biti popraćen tvrdnjom „made following the tradition of the United Kingdom” ili „made following the tradition of Belgium” ili „made following the tradition of Spain” ili „made following the tradition of France” ili „made following the tradition of The Netherlands” ili „made following the tradition of Portugal” ili „made following the tradition of” iza koje slijede imena svih ili nekih od tih država članica ili treće zemlje.
- (32) Naziv „Cresson de Fontaine” trebao bi biti popraćen tvrdnjom „produit selon la tradition de la France” ili „produit selon la tradition de la Belgique” ili „produit selon la tradition de l’Espagne” ili „produit selon la tradition des Pays Bas” ili „produit selon la tradition du Portugal” ili „produit selon la tradition du Royaume-Uni” ili „produit selon la tradition de” iza koje slijede imena svih ili nekih od tih država članica ili treće zemlje.
- (33) Naziv „Berros de Agua” trebao bi biti popraćen tvrdnjom „elaborado según la tradición de España” ili „elaborado según la tradición de Bélgica” ili „elaborado según la tradición de Francia” ili „elaborado según la tradición de los Países Bajos” ili „elaborado según la tradición de Portugal” ili „elaborado según la tradición del Reino Unido” ili „elaborado según la tradición de” iza koje slijede imena svih ili nekih od tih država članica ili treće zemlje.
- (34) Naziv „Agrião de Água” trebao bi biti popraćen tvrdnjom „produzido segundo a tradição de Portugal” ili „produzido segundo a tradição de Bélgica” ili „produzido segundo a tradição de Espanha” ili „produzido segundo a tradição de França” ili „produzido segundo a tradição des Países Baixos” ili „produzido segundo a tradição de Reino Unido” ili „produzido segundo a tradição de” iza koje slijede imena svih ili nekih od tih država članica ili treće zemlje.
- (35) Naziv „Waterkers” trebao bi biti popraćen tvrdnjom „vervaardigd volgens de traditie van België” ili „vervaardigd volgens de traditie van Spanje” ili „vervaardigd volgens de traditie van Frankrijk” ili „vervaardigd volgens de traditie van Nederland” ili „vervaardigd volgens de traditie van Portugal” ili „vervaardigd volgens de traditie van Verenigd Koninkrijk” ili „vervaardigd volgens de traditie van” iza koje slijede imena svih ili nekih od tih država članica ili treće zemlje.
- (36) Naziv „Brunnenkresse” trebao bi biti popraćen tvrdnjom „hergestellt nach der Tradition Belgiens” ili „hergestellt nach der Tradition Spaniens” ili „hergestellt nach der Tradition Frankreichs” ili „hergestellt nach der Tradition der Niederlande” ili „hergestellt nach der Tradition Portugals” ili „hergestellt nach der Tradition Vereinigten Königreichs” ili „hergestellt nach der Tradition” iza koje slijede imena svih ili nekih od tih država članica ili treće zemlje.
- (37) Stoga bi trebalo dopustiti da se na području Unije nazivi „Watercress”, „Cresson de Fontaine”, „Berros de Agua”, „Agrião de Água”, „Waterkers” i „Brunnenkresse” nastave upotrebljavati za proizvode koji nisu u skladu sa specifikacijom proizvoda „Watercress”/„Cresson de Fontaine”/„Berros de Agua”/„Agrião de Água”/„Vodkeri”/„Brunnenkresse” „proizvedeno prema tradiciji” Belgije, Španjolske, Francuske, Nizozemske, Portugala i Ujedinjene Kraljevine, pod uvjetom da se poštuju načela i pravila njezina pravnog poretka.
- (38) Na temelju navedenoga naziv „Watercress”/„Cresson de Fontaine”/„Berros de Agua”/„Agrião de Água”/„Waterkers”/„Brunnenkresse” trebalo bi upisati u registar zajamčeno tradicionalnih specijaliteta.

- (39) Pročišćenu specifikaciju proizvoda, uključujući upućivanje na tvrdnje i manje izmjene specifikacije dogovorene između Ujedinjene Kraljevine i Belgije, trebalo bi objaviti samo u informativne svrhe.
- (40) Mjere predviđene u ovoj Uredbi u skladu su s mišljenjem Odbora za politiku kakvoće poljoprivrednih proizvoda,

DONIJELA JE OVU UREDBU:

Članak 1.

Naziv „Watercress”/„Cresson de Fontaine”/„Berros de Agua”/„Agrião De Água”/„Waterkers”/„Brunnenkresse” (ZTS) upisuje se u registar.

Naziv iz prvog stavka odnosi se na proizvod iz razreda 1.6. Voće, povrće i žitarice, u prirodnom stanju ili prerađeni iz Priloga XI. Provedbenoj uredbi Komisije (EU) br. 668/2014 ^(?).

Članak 2.

Naziv „Watercress” mora biti popraćen tvrdnjom „made following the tradition of the United Kingdom” ili „made following the tradition of Belgium” ili „made following the tradition of Spain” ili „made following the tradition of France” ili „made following the tradition of The Netherlands” ili „made following the tradition of Portugal” ili „made following the tradition of” iza koje slijede imena svih ili nekih od tih država članica ili treće zemlje.

Naziv „Cresson de Fontaine” mora biti popraćen tvrdnjom „produit selon la tradition de la France” ili „produit selon la tradition de la Belgique” ili „produit selon la tradition de l’Espagne” ili „produit selon la tradition des Pays Bas” ili „produit selon la tradition du Portugal” ili „produit selon la tradition du Royaume-Uni” ili „produit selon la tradition de” iza koje slijede imena svih ili nekih od tih država članica ili treće zemlje.

Naziv „Berros de Agua” mora biti popraćen tvrdnjom „elaborado según la tradición de España” ili „elaborado según la tradición de Bélgica” ili „elaborado según la tradición de Francia” ili „elaborado según la tradición de los Países Bajos” ili „elaborado según la tradición de Portugal” ili „elaborado según la tradición del Reino Unido” ili „elaborado según la tradición de” iza koje slijede imena svih ili nekih od tih država članica ili treće zemlje.

Naziv „Agrião de Água” mora biti popraćen tvrdnjom „produzido segundo a tradição de Portugal” ili „produzido segundo a tradição de Bélgica” ili „produzido segundo a tradição de Espanha” ili „produzido segundo a tradição de França” ili „produzido segundo a tradição des Países Baixos” ili „produzido segundo a tradição de Reino Unido” ili „produzido segundo a tradição de” iza koje slijede imena svih ili nekih od tih država članica ili treće zemlje.

Naziv „Waterkres” mora biti popraćen tvrdnjom „vervaardigd volgens de traditie van België” ili „vervaardigd volgens de traditie van Spanje” ili „vervaardigd volgens de traditie van Frankrijk” ili „vervaardigd volgens de traditie van Nederland” ili „vervaardigd volgens de traditie van Portugal” ili „vervaardigd volgens de traditie van Verenigd Koninkrijk” ili „vervaardigd volgens de traditie van” iza koje slijede imena svih ili nekih od tih država članica ili treće zemlje.

Naziv „Brunnenkresse” mora biti popraćen tvrdnjom „hergestellt nach der Tradition Belgiens” ili „hergestellt nach der Tradition Spaniens” ili „hergestellt nach der Tradition Frankreichs” ili „hergestellt nach der Tradition der Niederlande” ili „hergestellt nach der Tradition Portugals” ili „hergestellt nach der Tradition Vereinigten Königreichs” ili „hergestellt nach der Tradition” iza koje slijede imena svih ili nekih od tih država članica ili treće zemlje.

^(?) Provedbena uredba Komisije (EU) br. 668/2014 od 13. lipnja 2014. o utvrđivanju pravila za primjenu Uredbe (EU) br. 1151/2012 Europskog parlamenta i Vijeća o sustavima kvalitete za poljoprivredne i prehrambene proizvode (SL L 179, 19.6.2014., str. 36.).

Članak 3.

Nazivi „Watercress”, „Cresson de Fontaine”, „Berros de Agua”, „Agrião de Água”, „Waterkers” i „Brunnenkresse” smiju se i dalje upotrebljavati na području Unije za proizvode koji nisu u skladu sa specifikacijom proizvoda „Watercress”/„Cresson de Fontaine”/„Berros de Agua”/„Agrião de Água”/„Waterkers”/„Brunnenkresse” „proizvedeno prema tradiciji” Belgije, Španjolske, Francuske, Nizozemske, Portugala i Ujedinjene Kraljevine, pod uvjetom da se poštuju načela i pravila njezina pravnog poretka.

Članak 4.

Pročišćena specifikacija proizvoda utvrđena je u Prilogu ovoj Uredbi.

Članak 5.

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 18. listopada 2022.

Za Komisiju
Predsjednica
Ursula VON DER LEYEN

PRILOG

„WATERCRESS”/„CRESSON DE FONTAINE”/„BERROS DE AGUA”/„AGRIÃO DE ÁGUA”/„WATERKERS”/
„BRUNNENKRESSE”

EU br.: TSG-GB-0062 – 6.12.2010.

Ujedinjena Kraljevina

1. Naziv koji je potrebno upisati u registar

„Watercress”/„Cresson de Fontaine”/„Berros de Agua”/„Agrião de Água”/„Waterkers”/„Brunnenkresse”

Naziv mora biti popraćen tvrdnjom „proizvedeno prema tradiciji Ujedinjene Kraljevine” ili „proizvedeno prema tradiciji Belgije” ili „proizvedeno prema tradiciji Španjolske” ili „proizvedeno prema tradiciji Francuske” ili „proizvedeno prema tradiciji Nizozemske” ili „proizvedeno prema tradiciji Portugala” ili „proizvedeno prema tradiciji” iza koje slijede imena svih ili nekih od tih država članica ili treće zemlje.

2. Vrsta proizvoda

Razred 1.6. Voće, povrće i žitarice, u prirodnom stanju ili prerađeni

3. Razlozi za registraciju

3.1. Riječ je o proizvodu:

- čiji način proizvodnje, prerada ili sastav odgovara tradicionalnoj praksi za predmetni proizvod odnosno prehrambeni artikl,
- koji se proizvodi od sirovina ili sastojaka koji se upotrebljavaju tradicionalno.

Biljka „Watercress”/„Cresson de Fontaine”/„Berros de Agua”/„Agrião de Água”/„Waterkers”/„Brunnenkresse” uzgaja se iz sjemena potočarke *Nasturtium Officinale* u tekućoj vodi, primjenom tradicionalne metode proizvodnje koja se koristi već više od 200 godina.

3.2. Riječ je o nazivu:

- koji se tradicionalno upotrebljava za označivanje određenog proizvoda,
- kojim se opisuju tradicionalna svojstva ili specifična svojstva proizvoda.

Nazivi „water-cress” u Ujedinjenoj Kraljevini, „cresson de fontaine” u Francuskoj, „berros de agua” u Španjolskoj, „agrião de água” u Portugalu, „waterkers” u Nizozemskoj i Belgiji te „Brunnenkresse” u Njemačkoj za tu su vrstu iz porodice krstašica koja se uzgaja u tekućoj vodi upotrebljavali stoljećima prije početka komercijalne proizvodnje u Europi prije više od 200 godina. „Cress” je ime biljke, a „water” atribut.

4. Opis

4.1. Opis proizvoda na koji se odnosi naziv iz točke 1., uključujući njegova glavna fizikalna, kemijska, mikrobiološka i organoleptička svojstva kojima se dokazuje njegov specifičan karakter (članak 7. stavak 2. te uredbe)

„Watercress”/„Cresson de Fontaine”/„Berros de Agua”/„Agrião de Água”/„Waterkers”/„Brunnenkresse” botaničkog naziva *Nasturtium officinale* vodena je ili poluvodena biljka koja i dalje raste samonikla u potocima i izvorima posvuda u Europi, ali i u mnogim drugim državama svijeta s umjerenom klimom. Biljka se svojim korijenskim sustavom pričvrsti na dno ili obalu potoka ili izvora kako je ne bi odnijela voda. Ova specifikacija odnosi se samo na komercijalnu proizvodnju te ne utječe na berbu i prodaju samonikle biljke „Watercress”/„Cresson de Fontaine”/„Berros de Agua”/„Agrião de Água”/„Waterkers”/„Brunnenkresse”.

Komercijalna proizvodnja oponaša način na koji biljka raste u divljini, koristeći hranjive tvari iz tekuće vode. To je ono što potrošači očekuju i podrazumijevaju pod pojmom „watercress” – „water” je uzgojni supstrat, a „cress” je biljka.

Botanički sinonimi naziva *Nasturtium officinale* su *Rorippa nasturtium-aquaticum*, *Nasturtium nasturtium-aquaticum* i *Sisymbrium nasturtium-aquaticum* L. Oni odražavaju istinsku vodenu prirodu te biljke i način kako raste.

Proizvod koji se nudi potrošačima može varirati u ukupnoj duljini stabljike, veličini listova te načinu prezentiranja i pakiranja.

Tradicionalno uzgojen usjev bere se u vodi te ima mekane i vlažne ovalne listove glatkog ruba i srednje tamne zelene boje. Stabljike su krhke, malo svjetlije boje i mogu imati adventivno korijenje koje se širi iz čvorova listova na stabljici.

Mikrobiološka svojstva:

proizlaze iz okoliša u kojem se biljka uzgaja. Na usjevu koji je komercijalno uzgojen u tekućoj vodi iz izvora ili bušotina razvije se epifitna populacija mikroorganizama za koju je karakterističan visok udio neškodljive bakterije *Pseudomonad* sp. Biljka se uzgaja u tekućoj vodi visoke mikrobiološke kvalitete.

Fizikalna svojstva:

- naizmjenični perasto sastavljeni listovi s 3 do 11 duguljastih do ovalnih liski, koje su sjajne, tamnozeleno boje, zaobljene na vrhu i glatkih nenazubljenih ili valovito nazubljenih rubova. Boja je tipično zelena (heksadecimalni kod 008000) do tamnozeleno (heksadecimalni kod 006400),
- puzeće ili plutajuće stabljike koje su zeljaste ili mesnate,
- glatko vlaknasto korijenje koje omogućuje ukorjenjivanje bilo gdje uzduž potopljenog dijela stabljike, ponajviše na čvorovima,
- bijeli cvjetovi s četiri latice širine od 3 do 5 mm u grozdastom cvatu na vrhu i od pazušaka najviših listova. Sitni bijeli i zeleni cvjetovi rastu u skupinama. U prirodnom životnom ciklusu vrijeme cvatnje je početkom ljeta kad se duljina dana približava maksimumu,
- za usporedbu, barica (*Barbarea Verna*, engl. Land cress) ima pojedinačne perasto razdijeljene zelene listove na stabljici, a tijekom cvatnje ima žute cvjetove.

Kemijski sastav:

- biljka „Watercress”/„Cresson de Fontaine”/„Berros de Agua”/„Agrião de Água”/„Waterkers”/„Brunnenkresse” bogata je glukozinolatima i ima jedinstveno visoku ekspresiju B-feniletil glukozinolata koji oslobađa feniletilizotiocijanat (PEITC). PEITC se oslobađa tijekom žvakanja i zaslužan je za karakterističan rezak okus. Karakterističan papreni okus stvaraju gorušičina ulja svojstvena toj biljci. Stres utječe na razine PEITC-a u biljci. Ako je usjev izložen stresu zbog niske ili visoke temperature ili nedostatka vode, razine PEITC-a koji biljka proizvodi variraju.

Organoleptička svojstva:

usporedno ispitivanje biljke „Watercress” i potočarke uzgojene na tlu pokazalo je da „Watercress” ima tamniju/zeleniju boju od potočarke uzgojene na tlu, znatno je paprenijeg okusa i ima mekšu teksturu.

Još jedna organoleptička evaluacija provedena 2009. također je pokazala da potočarka uzgojena na tlu ima blaži i manje papren okus. Zabilježeni su i komentari da uzorak uzgojen u vodi ima tamnije listove i mekšu teksturu.

Ta dva ocjenjivanja pokazala su da su stručno provedenom evaluacijom u oba navrata utvrđene razlike između usjeva uzgojenih u vodi i onih uzgojenih na tlu, a kad su se tražile preferencije, ocjenjivači su biljku „Watercress”/„Cresson de Fontaine”/„Berros de Agua”/„Agrião de Água”/„Waterkers”/„Brunnenkresse” smatrali superirnom, i to samo na temelju organoleptičkih svojstava.

Za „Watercress”/„Cresson de Fontaine”/„Berros de Agua”/„Agrião de Água”/„Waterkers”/„Brunnenkresse” je karakteristično da nakon kušanja u ustima ostaje okus gorušice, papren, ljut i gorkast.

- 4.2. Opis metode proizvodnje proizvoda na koji se odnosi naziv iz točke 1. i koje se proizvođači moraju držati, uključujući, prema potrebi, prirodu i svojstva upotrijebljenih sirovina ili sastojaka i metodu pripreme proizvoda (članak 7. stavak 2. te uredbe)

Biljka „Watercress”/„Cresson de Fontaine”/„Berros de Agua”/„Agrião de Água”/„Waterkers”/„Brunnenkresse” mora se uzgajati u tekućoj vodi iz sjemena vrste *Nasturtium officinale*. Sjeme se, međutim, može zasijati na odgovarajućem supstratu u rasadniku i sadnice se zatim mogu presaditi u proizvodne gredice.

Usjev može rasti tijekom cijele godine u posebno izgrađenim gredicama. Temperatura tekuće vode iz prirodnih izvora ili bušotina obično je između 10 i 18 °C, što omogućuje zaštitu usjeva od vrućih i hladnih vremenskih uvjeta.

Kako bi se dobile razmjerno ujednačene i stabilne razine PEITC-a (a time i razmjerno ujednačen okus), usjev treba stabilne i mirne uvjete za rast u pogledu temperature, vode i gnojiva. Idealan način održavanja temperature je vodeni uzgoj u kojem tijekom cijelog životnog ciklusa biljke postoji stalan dotok tekuće vode, jer tekuća voda za vrućih dana hladi usjev, a tijekom hladnih dana ga zagrijava.

Opskrba vodom:

kao izvor vode tradicionalno se upotrebljavaju duboki prirodni izvori mineralima bogate vode ili bušotine iz kojih voda prirodno teče ili se crpi. Prihvatljivi su, međutim, i drugi izvori odgovarajuće visoke mikrobiološke kvalitete (cilj: bez *E. coli*, dopušteno odstupanje 100 cfu/100 ml; bez listerije, dopušteno odstupanje 100 cfu/100 ml; bez *Salmonelle* i bez STEC-a) i bez površinskog onečišćenja vode. Kvaliteta voda mora biti primjerena za proizvodnju minimalno prerađene hrane, tj. hrane koja se može konzumirati bez kuhanja.

Konstrukcija gredice:

položaj proizvodnih gredica obično ovisi o položaju izvora vode i ispusta. Gredice se konstruiraju s nepropusnim stranicama, po mogućnosti na nagibu od točke ulaska vode u gredicu te tako da se spriječi ulazak površinske vode i otjecanje. U tradicionalnom se uzgoju tok ulazne vode regulira i usmjerava u pojedinačne gredice ventilima, slavinama ili jednostavnim otvorima u dovodnom zidu. Moderniji poljoprivredni sustavi izgrađeni su na način da omogućuju automatizirane sustave opskrbe iz izvora vode te ciljanu temperaturu i opskrbu vodom i gnojivima. Površina gredica ovisi o lokaciji i državi. Mora se spriječiti sav dotok površinske ili oborinske vode na gredice. Ne smije biti nikakvih stalnih muljevutih područja koja bi mogla biti stanište za barskog puža.

Metode proizvodnje:

novi usjev trebalo bi uzgojiti iz sjemena kako bi se spriječio razvoj virusa, od kojih se neki prenose sjemenom. Sjeme se sije izravno na dno gredica ili, češće, na kompost ili supstratni materijal u rasadniku i uzgaja do pojave prvog pravog lista (približno 3–5 cm visine). Za berbu početkom ljeta potrebni su novi usjevi iz sjemena kako bi se izbjeglo prirodno razdoblje cvjetanja koje se događa u to doba godine. U ostalim se mjesecima proizvod može brati s novih izdanaka; riječ je o puštanju da se obrani usjev regenerira u novi. Mnogi uzgajivači proizvode vlastito sjeme tako što puste da dio usjeva ode u cvat i stvori sjeme, ali sjeme se može nabaviti i od proizvođača sjemena.

Kako bi se postigle odgovarajuće gustoće iznad dna gredice, koje može zadržavati vlagu bogatu hranjivim tvarima što omogućuje brzo ukorjenjivanje i učvršćivanje korijenja, izravno sisanje sjemena ili sadnja sadnica iz rasadnika može se obavljati ručno ili strojno.

Zatim se voda bogata hranjivim tvarima usmjerava tako da struji iznad dna, pa usjev iz nje uzima minerale i elemente u tragovima koji su nužni za rast. Kako usjev sazrijeva, protok se pojačava tako da se zadovolje potrebe usjeva.

Kao nadopuna hranjivim tvarima iz vode i podloge na dnu gredice mogu se upotrebljavati uobičajena poljoprivredna gnojiva s visokim sadržajem fosfata, u količinama koje ovise o potrebama usjeva.

Usjev se mora uzgajati u tekućoj vodi, s korijenskim sustavom koji se može pričvrstiti uz rubove. Kres salata iz sjemena vrste *Lepidium sativum* u potpunosti se uzgaja na tlu i razlikuje se od potočarke „Watercress”/„Cresson de Fontaine”/„Berros de Agua”/„Agrião de Água”/„Waterkers”/„Brunnenkresse” koja se uzgaja u vodi.

Berba:

„Watercress”/„Cresson de Fontaine”/„Berros de Agua”/„Agrião de Água”/„Waterkers”/„Brunnenkresse” bere se za prodaju s korijenjem ili supstratom ili bez njega te se prodaje opran ili neopran. Proizvod u svežnjevima tipično se sastoji od blijedih stabljika s kojih su skinuti listovi i korijena duljine 5–6 cm, povezanih gumenom vrpcom ili uzicom, iznad kojih listovi duljine od 2 do 5 cm tvore „glavu” svežnja. Međutim, mogu postojati razlike u načinu na koji se proizvod stavlja na tržište u smislu samog proizvoda (sami listovi, rozete, sa ili bez korijenja i/ili supstrata) i pakiranja.

4.3. Opis ključnih elemenata koji određuju tradicionalna svojstva proizvoda (članak 7. stavak 2. te uredbe)

Tradicionalni karakter biljke „Watercress”/„Cresson de Fontaine”/„Berros de Agua”/„Agrião de Água”/„Waterkers”/„Brunnenkresse” utkan je u način njezine proizvodnje i tisućljećima se povezuje s tekućom vodom. Ta se kultura u povijesti oduvijek povezivala s proizvodnjom u vodi, a selekcija i uzgoj nisu je izmijenili u smislu morfologije i okusa. Danas izgleda jednako kao na crtežima iz rimskog doba.

Zapisano je da je Hipokrat, osnivač suvremene medicine, za prvu bolnicu na svijetu, na otoku Kosu, odabrao lokaciju blizu potoka prikladnog za uzgoj te biljke jer ju je smatrao ključnom za liječenje svojih pacijenata. Stari Rimljani također su uzgajali „Watercress”/„Cresson de Fontaine”/„Berros de Agua”/„Agrião de Água”/„Waterkers”/„Brunnenkresse” u tekućoj vodi.

Nicholas Culpeper u svojoj knjizi Complete Herbal objavljenoj 1653. opisuje da potočarka „raste u malim potocima tekuće vode”.

Prvi komercijalni uzgoj biljke „Watercress”/„Cresson de Fontaine”/„Berros de Agua”/„Agrião De Água”/„Waterkers”/„Brunnenkresse” zabilježen je u Njemačkoj sredinom 18. stoljeća, a ta se kultura intenzivno uzgajala i početkom 19. stoljeća u čistim, slobodno tekućim potocima južne Engleske. Riječ je o metodi komercijalne proizvodnje koja je do danas ostala u biti nepromijenjena, no sama metoda uzgoja biljke „Watercress”/„Cresson de Fontaine”/„Berros de Agua”/„Agrião de Água”/„Waterkers”/„Brunnenkresse” u tekućoj vodi potječe iz rimskog doba. Proizvodnju u Francuskoj opisao je 1866. Adophle Chatin riječima „ti su jarci velika uzgajališta potočarke, a ta se kultura već godinama uzgaja na izvorima vode”.

Potkraj 19. stoljeća „Watercress”/„Cresson de Fontaine”/„Berros de Agua”/„Agrião de Água”/„Waterkers”/„Brunnenkresse” važan je izvor posla i zarade te se isporučuje u velike sjevernoeuropske gradove. U Ujedinjenoj Kraljevini, primjerice, produljili su željezničku prugu do mjesta Alresford u Hampshireu kako bi na londonske tržnice mogli na tjedan prevesti više od 30 tona potočarke. Ta je parna željeznica obnovljena te je i danas poznata pod nazivom „The Watercress Line”.

Postoji nekoliko filmskih zapisa iz 1930-ih koji prikazuju uzgoj potočarke u tekućoj vodi.

U svim zemljama tradicionalni proizvod „Watercress”/„Cresson de Fontaine”/„Berros de Agua”/„Agrião de Água”/„Waterkers”/„Brunnenkresse” mora biti uzgojen u tekućoj vodi. Čista voda koja izvire iz podzemnih slojeva sadržava sve minerale potrebne za rast, no obično nema dovoljno fosfora. U sjevernoj Europi fosfor je nasreću bio dostupan u fosfatnom gnojivu s produljenim otpuštanjem u obliku bazične troske, nusproizvoda tradicionalne proizvodnje čelika. Gotovo 200 godina ta se kultura uzgajala u čistoj izvorskoj vodi na podlozi kojoj je dodavana bazična troska. Troska je služila kao fosfatno gnojivo i izvor elemenata u tragovima koje biljka nije mogla dobiti iz tekuće vode. Danas se čelik proizvodi na drukčiji način, pa bazična troska više nije dostupna. Zbog toga se u današnje vrijeme upotrebljavaju komercijalna fosfatna gnojiva s produljenim otpuštanjem.

Potočarka se tradicionalno uzgaja u tekućoj vodi i karakteriziraju je mekani i vlažni ovalni listovi. Stabljike su krhke i mogu imati adventivno korijenje koje se širi iz čvorova listova na stabljici. Biljka nakon kušanja u ustima ostavlja karakteristični okus gorušice, papren, ljut i gorkast.